

Kring Mars & Mercurius Gent O-VI vzw

Rookmelders

Top 3 van oorzaak woningbrand

1. Sigaret - 2. Keukenbranden - 3. Overbelasting van het elektriciteitsnet

Woningbranden eisen elk jaar tientallen mensenlevens. Meer nog dan het vuur, maakt vooral de rook tal van slachtoffers. Die rook is verstikkend en verspreidt zich razendsnel. Vooral als er 's nachts brand uitbreekt, is het risico om niet tijdig wakker te worden groot. Rookmelders vormen dan ook een eenvoudige en doeltreffende bescherming tegen de gevaren van brand.

Wie in Vlaanderen een woning bouwt, renoveert of verhuurt moet sinds 1 januari 2013 rekening houden met een aantal verplichtingen over het plaatsen van rookmelders. Vanaf 1 januari 2020 gelden deze verplichtingen voor alle Vlaamse woningen. Dan moet iedereen verplicht minstens één rookmelder per verdieping in huis hangen.

Wat is een goede rookmelder?

Die toestellen zien er bijna allemaal hetzelfde uit, maar toch zijn er grote verschillen.

Er zijn een paar punten waaraan je een goede rookmelder kunt herkennen.

Zo moet er een CE-label en EN-nummer (EN 14604) op vermeld staan. Dat betekent dat hij aan de Europese normen voldoet en er mag verkocht worden. Twee andere uiterlijke kenmerken zijn de

testknop en het lampje dat om de 45 seconden pinkt. Het alarm moet 85 decibel produceren én een maand voor de batterij leeg is, moet er een signaal afgaan.

Als je in de winkel een rookmelder koopt, mag je er vrij zeker van zijn dat alle apparaten aan die voorwaarden voldoen. Maar veel mensen shoppen vandaag online en daar is er veel minder controle. Er wordt bijvoorbeeld heel veel verkocht onder het China Export-label. Net als het Europese label wordt dat als CE afgekort, alleen staan de letters een stuk dichter bij elkaar.

Kies bij voorkeur een rookmelder met een batterij die niet te vervangen is en een levensduur van 10 jaar heeft. De aankoop is duurder, maar als je de batterij elk jaar moet vervangen, kost het op termijn meer.

Hoe werkt een rookmelder?

Binnenin een rookmelder is het zo goed als pikdonker. Er komt één straaltje licht door en als dat onderbroken wordt, gaat er een alarm af. Stof en waterdamp kunnen daar ook voor zorgen en dan is er sprake van een vals alarm. Dat is vervelend en als dat een paar keer voorvalt, halen mensen de batterij uit het toestel en werkt het niet meer. Net daarom kies je betere voor rookmelders die niet te openen zijn.

De duurdere rookmelders hebben een soort van zeef en filter die stof tegenhouden en dus valse alarmen kunnen voorkomen.

Waar moet je een rookmelder hangen?

Rook is een brandbaar gas dat stijgt en zich van bovenaf verspreid. Een rookmelder bevestig je dus het beste tegen het plafond, liefst in het midden van het plafond. Kan dat niet, hang hem dan op minstens 30 centimeter afstand van de muren want rook maakt daar een krulbeweging. Hang je rookmelders niet nabij verlichting of achter een gordijn en hou rekening met ventilatie. Per verdieping is er één toestel verplicht, maar het is verstandiger om er meerdere te hangen. Sowieso in de nachthal, want daar geven alle slaapkamers op uit, maar ook in de kinderkamers waar dikwijls veel elektrische toestellen zijn zoals een laptop, tv en smartphone.

Een melder in de inkomhal is niet verkeerd, maar het is een afgesloten ruimte. De kans is groter dat een brand in de living ontstaat. Op het moment dat de rook de rookmelder in de entree bereikt, is er al kostbare tijd verloren gegaan. De wasplaats, waar een droogkast vaak voor problemen zorgt, de technische ruimte en de plek waar de verwarmingsketel staat, worden het best ook beveiligd.

Onderhoud en test

Onderhoud en test je rookmelders maandelijks.

Maak de rookmelder minstens één maal per maand schoon met een droog doekje.

Wat als je geen rookmelder hangt?

Rookmelders worden verplicht, maar er komen geen controles. De verzekering blijft zelfs tussenkomen in particuliere woningen, omdat er op dit moment in het contract met geen woord over rookmelders

wordt gerept. Maar wie denkt dat hij het bij een brand wel kan redden zonder rookmelder is niet goed wijs. Overdag merk je de rook misschien op, maar 's nachts is de kans bijzonder klein. Als je slaapt ruik je niets, ook een hond niet.

Van zodra je huis onder de rook staat, heb je veel geluk nodig om heelhuids weg te komen. Heel wat mensen zullen in paniek geraken en zullen gedesoriënteerd zijn. Vindt dan maar nog je weg, zelfs in een huis dat je zeer goed bekend is.

Thuispreventie

Elk bedrijf organiseert brandoefeningen, maar thuis doen we dat nooit. Wanneer er brand ontstaat, breekt er meestal paniek uit, terwijl het net belangrijk is om kalm te blijven. Dat lukt makkelijker als iedereen een vooraf afgesproken plan uitvoert. Stel een taakverdeling op die bepaalt wie de brand lokaliseert en één bluspoging onderneemt, doe dit enkel bij een beginnende brand. Wie neemt de kinderen mee naar buiten, wie checkt een alternatieve vluchtroute, wie belt de hulpdiensten, waar wordt er buiten verzameld, ... Probeer zelfs een paar keer om geblinddoekt je huis uit te geraken.

Zes rookmelders getest

Brandpreventieadviseur Frank Samson van de Brandweerzone Centrum (Gent) nam een aantal rookmelders onder de loep :

- First Alert (SA720CE) : 29,99 euro bij Brico
Dankzij het lampje heb je nog licht als de elektriciteit uitvalt. De batterij moet wel elk jaar vervangen worden.
- Abus RWM100 : 17,97 euro bij Conrad
De batterij gaat vijf jaar mee. Dat is niet slecht, maar verkies een model met een niet-vervangbare batterij van 10 jaar.
- Angel Eye by Fire Angel : 54,99 euro bij Gamma
Hier kun je de batterij die 10 jaar meegaat niet uithalen, wat positief is. Er is ook een CO-melder.
- Alecto (SA-110 Duo) : 29,99 euro bij Coolblue
Niets op aan te merken aan dit pakket met twee rookmelders die 10 jaar dienst doen.
- Gira (233602 Dual Q) : 30,37 euro bij Gira
De hitemelder die afgaat vanaf 57 graden is een extra bescherming. Er is ook een bijkomende metalen kap om stofinfiltratie tegen te gaan.
- Fire Angel (Wi-Safe 2) : 53,95 euro bij bol.com
Deze kun je koppelen aan andere rookmelders, zodat er overal een alarm afgaat. Handig voor op zolder of in de kelder. Voorwaarde is natuurlijk dat de wifi-verbinding niet wegvalt.

Nog dit : er bestaan ook rookmelders voor doven en slechthorenden. Die worden gekoppeld aan een booster voor extra geluid, aan een trilplaat in het bed en aan een hele felle flits.

Vraag gratis advies

De brandweer doet zijn best om bij een woningbrand zo snel mogelijk ter plaatse te zijn, maar een brand evolueert zo snel dat het goed is om voorbereid te zijn. Al gaat er natuurlijk niets boven het voorkomen van een brand. Om te weten hoe brandveilig jouw huis is, kun je de hulp van een brandpreventieadviseur inschakelen. Die kijkt alles na en geeft tips. In alle brandweerzones is zo'n advies gratis.

En nu nog enkele nuttige tips

- Een wasmachine en droogkast nooit in eenzelfde dominostekker op dezelfde kring.
- Elektrische toestellen volledig uitschakelen en niet stand-by uitzetten.
- Reinig de filter van de droogkast steeds na gebruik.
- Hou vluchtwegen vrij.
- Hou je huissleutels op de deur om snel buiten te geraken.
- Doof nooit vet en oliebranden met water.
- Hou je deuren dicht, zo blijven je vluchtweg vrij van rook en vuur.

En tot slot

Vroeger had je na het afgaan van een alarm 10 minuten om een huis te verlaten. Vandaag zijn er dat nog amper 3 minuten. Onze meubels en inboedel zijn een stuk brandbaarder geworden.

Bron: Dienst Brandpreventie Brandweerzone Centrum

Met dank aan Frank Samson, Heidi en Eric Heremans